

Äntwert vum Här Minister fir sozial Sécherheet op d'parlamentaresch Fro n°7696 vum 2. Mäerz 2023 vum honorabelen Deputéierten Här Sven Clement iwver d'Assurance dépendance

1) Kann den Aidant informel réckwierkend an d'Pensiounskeess ugemellt ginn?

Den "Aidant informel", ewéi den honorabelen Deputéierten an der parlamentarescher Fro schreift, gouf mat der Reform vun der Fleegeversécherung am Joer 2018 zum formellen Aidant, deen zënterhier kloer definéiert ass an och vun der Administratioun fir d'Evaluiatioun an d'Kontroll vun der Fleegeversécherung (AEC) evaluéiert gëtt. Dëst ass wichteg fir d'Qualitéit vun de Leeschtungen, déi den Aidant muss erbréngen, och ze assuréieren. Dës gesetzlech Upassunge goufen och duerch zousätzlech Mesurë begleet, déi den Aidant a senger Roll sollen ënnerstëtzen.

Den Aidant kann ab dem Datum vun der Notifikatioun vun der Decisioun vun der Gesondheetskeess (CNS), betreffend der Synthèse de prise en charge, bei der Pensiounskeess ugemellt ginn.

2) Wéi laang réckwierkend kann den Aidant informel an d'Pensiounskeess ugemellt ginn?

Laut Artikel 432 vum Code vun der sozialer Sécherheet (CSS), gëllt beim Umelle vum Aidant, respektiv dem Bezuele vun den doraus resultéierte Cotisatiounen, eng applicabel Verjærungsfrist vu 5 Joer.

3) Firwat muss déi flegebedierfteg Persoun komplett nei evaluéiert ginn, just fir den Aidant informel ze änneren, och wann sech hire gesondheetlechen Zoustand quer net verännert huet?

Säit der Reform vun der Fleegeversécherung 2018 sinn am Artikel 350, Paragraph 7 vum CSS, d'Konditiounen fest geluecht ginn ënnert deenen eng drëtt Persoun, déi an der Fleg an Hëllef vum Flegebedierftegen intervenéiert, kann als „Aidant“ unerkannt ginn. Säitdeem schwätzt een duerfir och net méi vu „Aidant informel“, mä vun „Aidant“(Flegepersoun).

D'Gesetz gesäit vir, datt eng Persoun, déi sech regelméisseg an op d'mannst ee Mol d'Woch un den Hëllef- a Fleegeleeschtunge bedeelegt, ënner gewëssene Konditiounen als Flegepersoun unerkannt ka ginn. Bei dëser Flegepersoun kann et sech ëm eng Persoun handeln, déi der flegebedierfteger Persoun no steet, oder soss eng Privatpersoun, déi vun der flegebedierfteger Persoun agestallt gouf.

Dës Flegepersoun muss vun der AEC identifizéiert an evaluéiert ginn, fir datt d'Sachleeschtungen, déi vun engem Flegegéngscht erbruecht ginn, duerch Geldleeschtunge kënnen ersat ginn.

D'Flegepersoun muss present sinn, wann der AEC hire Referent dem Demandeur seng Besoinen evaluéiert. Der Flegepersoun hir Fäegkeeten an Disponibilitäten, fir d'Hëllef- a Fleegeleeschtunge ganz oder zum Deel ze erbréngen, ginn och evaluéiert. Der AEC hire Referent entscheet opgrond vun dëse Krittären a senge Feststellungen, ob d'Persoun, déi sech un den Hëllef- a Fleegeleeschtunge bedeelegt, am Sënn vum Gesetz als Flegepersoun unerkannt ka ginn. Den Demandeur an d'Flegepersoun mussen eng Informatiounsfiiche ausfüllen an ënnerschreiwen. Déi ausgewielte Flegepersoun engagéiert sech, déi Hëllef- a Fleegeleeschtungen, déi virgesi sinn, bis déi nächst Evaluiatioun ze erbréngen. Hiere Numm steet och op der Synthèse de prise en charge bei der Decisioun.

Dës Evaluatioun vum Aidant ass wichteg fir sécherzestellen, dat den Aidant och déi Leeschtunge kann assuréieren, déi d'Fleegebedierfteg Persoun laut Synthèse de prise en charge vun der AEC ze gutt huet, och wat d'Qualitéit vun de Leeschtunge selwer ubelaangt.

Wann dës Persoun net als Fleegepersoun ka bestätegt ginn, ginn all d'Leeschtungen als Saach- an net als Geldleeschtunge bewëllegt. Wann dës Persoun als Fleegepersoun unerkannt gëtt, erbréngt se d'Hëllef- a Fleegeleeschtungen eleng oder an Zesummenaarbecht mat engem Fleegeedéngscht (Opdeelung vun de Leeschtungen). Der AEC hire Referent leet fest, ob d'Fleegepersoun amstand ass, all d'Hëllef- a Fleegeleeschtungen eleng ze erbréngen oder ob se vun engem Fleegeedéngscht muss ënnerstëtzt ginn. Wann d'Ënnerstëtzung duerch e Fleegeedéngscht néideg ass, dann ass der AEC hire Referent dofir zoustänneg, iwwer d'Opdeelung vun den néidegen Hëllef- a Fleegeleeschtungen ze entscheeden, fir eng beschtméiglech Prise en charge ze garantéieren.

Wann dës Fleegepersoun net méi disponibel ass, huet déi fleegebedierfteg Persoun d'Méiglechkeet op e Fleegeedéngscht vun hirer Wiel zeréckzegräifen. Falls dës Fleegepersoun duerch eng aner Persoun ersat gëtt, muss festgestallt ginn, ob dës aner Persoun d'Konditiounen erfëllt fir am Sënn vum Gesetz als „Aidant“ unerkannt ze ginn an op d'Opdeelung vun de néidegen Hëllef- a Fleegeleeschtungen muss eventuell adaptéiert ginn, dëst fir déi beschtméiglechste Prise en charge vun der fleegebedierfteger Persoun weider ze garantéieren.

Ob d'Fleegebedierftegkeet vun der betroffener Persoun sech an der Tëschenzäit och geännert huet oder net kann ee just wëssen, wann een dëst iwwerpréift. Eventuell ass eng Verschlechterung vum Gesondheitszoustand vum Fleegebedierftegen e Grond firwat den unerkannten „Aidant“ net méi wëllt weider „Aidant“ sinn a sech ersetze léisst, sief et duerch eng aner privat Persoun an/oder e Fleegeedéngscht.

An deem Sënn ass et nozevollzéien a noutwendeg, dass d'Fleege-situatioun an hirer Globalitéit nei consideréiert an evaluéiert gëtt an den Dokter eventuell och nei Krankheetselementer um Formulaire R20 vun enger Demande dokumentéiert

Wat den Delai de Traitement vun engem Dossier „Aides et soins“ bei der AEC ubelaangt, louch deen an der Moyenne fir d'Joer 2022 bei 68,6 Deeg. Tëschent der Receptioun vun der Demande vun der AEC an dem Rendezvous vun der Evaluatioun vun der Fleegebedierftegkeet louchen an der Moyenne 59,8 Deeg.

4) An der Äntwert op d'QP N° 7204 huet de Minister ugekënnegt "dat an noer Zukunft géing gekuckt gi fir d'Aidanten nach besser ze encadréieren an och ze entlaaschten. Zu deem Moment wäerten dann och nach eng Kéier déi eenzel Forfaite analyséiert an eventuell ugepasst ginn".

Weess de Minister antëscht, ob d'Forfaite wäerten un déi vill Präishaussen zënter 2018 ugepasst ginn?

- Wa jo, wéini sollen dës Upassunge kommen?
- Wann nee, firwat net?

Den 9. Juni 2022 huet de Minister fir sozial Sécherheet an d'AEC der Chamberskommissioun fir Aarbecht, Beschäftegung a sozial Sécherheet d'Resultater vun enger Enquête virgestallt, déi och op de Rôle vum

Aidant cibléert war. Am Rapport vun där Chamberskommissiounssetzung stinn d'Detailer vun de Resultater ewéi och d'Konklusione mat den Echanges an der Kommissioun dran.¹

An där Sëtzung vun der Chamberkommissioun huet de Minister fir sozial Sécherheet eng Rei Pisten opgelëscht, déi kéinte kuerzfristeg a mëttel- bis laangfristeg ëmgesat ginn.

Eng Rei Piste cibléieren den Aidant a sinn (Extrait vun der Präsentioun) :

- *Formation à l'aidant : adaptation des critères d'attribution pour élargir le nombre d'aidants-bénéficiaires de la formation*
- *Prestations possibles pendant la nuit - analyse :*
  - *bénéficiaires cibles / aidants*
  - *types d'interventions / gardes de nuit*
- *Prestations en espèces : analyse d'un ajustement des montants*
- *Aidants - conciliation vie professionnelle : analyse des expériences à l'étranger (congé spécial aidant etc)*

D'Upassung bei der Formatioun vum Aidant gouf schonn en Place gesat well dofir keng gesetzlech Ännerungen néideg waren. Hei gëtt bei der Evaluatioun vun der AEC, virun allem wann eng Persoun fir d'éischt Kéier Aidant gëtt, méi cibléiert op déi méiglech Formatiounen higewisen, beispillsweis verschriwwen. Et steet awer natierlech dem Aidant fräi, dës an Usproch ze huelen. Bei enger Reevaluatioun gëtt dann och méi cibléiert gekuckt op weider Formatiounen néideg sinn.

Bei de Leeschtungen iwver d'Nuecht, leeft dës Joer e Pilotprojet mat engem Fleegedéngscht un. Op Basis vun där Erfahrung an Evaluatioun vum Pilotprojet, sollen da méi spéit déi néideg legal Upassunge virbereet ginn.

Wat d'Geldleeschtungen ubelaangt, esou ass et geplangt nach dës Joer eng Upassung mat de betroffenen Acteuren unzeschwätzen an déi eventuell dann op den Instanzewee ze ginn (Upassung vum Code vun der sozialer Sécherheet).

Weider Moosname fir den Aidant ze entlaaschten, zum Beispill de Congé Aidant, ginn och iwverpréift a mat de betroffenen Acteuren diskutéiert. Och hei si legal Upassungen néideg.

Lëtzebuerg, den 5. Abrëll 2023

De Minister fir sozial Sécherheet

(s.) Claude Haagen

---

¹ <https://wdocs-pub.chd.lu/docs/exped/0132/020/264204.pdf>